

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJ CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING TRIKANT TE ROESELARE

Hoofdstructuur	centra voor leerlingenbegeleiding
Instellingsnummer	137851
Instelling	Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding Trikant Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
Beleidsverantwoordelijke	Kris SUPPLY
Telefoonnummer	051 25 97 00
E-mail	info@clbtrikant.be
Website	www.clbtrikant.be
Bestuur	VZW Vrij CLB Trikant Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
Doorlichtingsdagen	04-03-2022, 07-03-2022, 08-03-2022, 09-03-2022, 10-03-2022
Doorlichtingsteam	Pieter BEVERS Béatrice COOPMAN Marleen DOBBELS Martine VRANKEN

Inhoud

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag -----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting? -----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit? -----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie? -----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie? -----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting? -----	4
2	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit? -----	6
3	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening? -----	8
3.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen -----	8
3.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen -----	9
3.3	De werkingsprincipes -----	10
4	Respecteert het centrum de regelgeving? -----	12
5	Samenvatting -----	13
5.1	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit? -----	13
5.2	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening? -----	13
5.2.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen -----	13
5.2.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen -----	13
5.2.3	De werkingsprincipes -----	13
6	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen -----	14

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt het centrum zijn kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en werkingsprincipes?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit (het RclbK) en respecteert het de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt bovenstaande vragen aan de hand van vier onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding
3. een onderzoek naar de werkingsprincipes
4. een onderzoek naar het kernproces versterken van het schoolteam

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van ontwikkelingschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het centrum stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingschalen zijn gebaseerd op het RclbK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van het centrum of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het centrum of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere centra inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het centrum zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het centrum gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het centrum kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het centrum aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

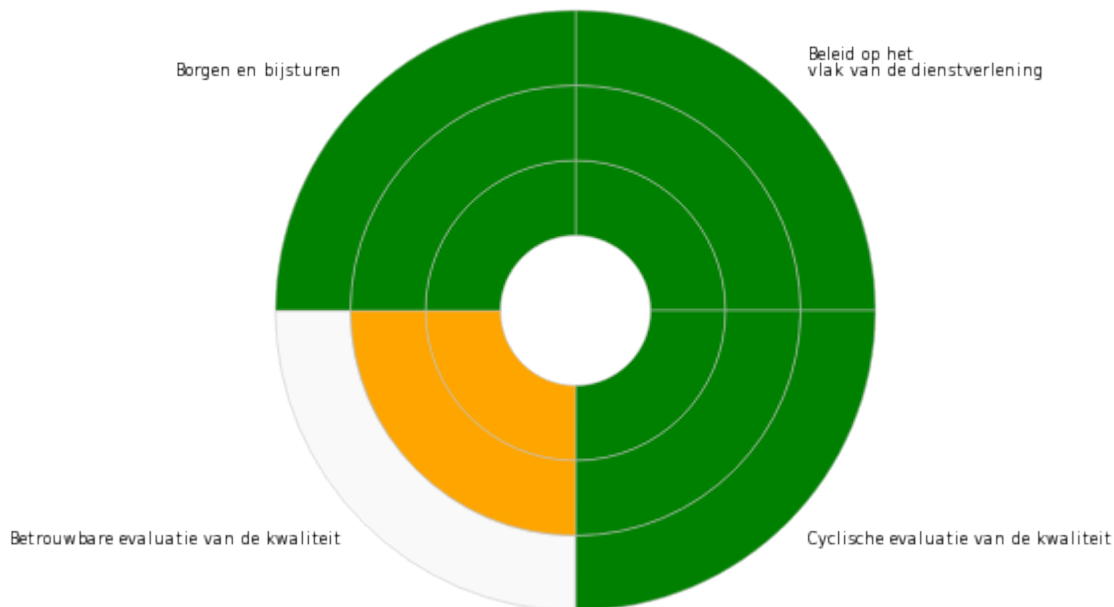
Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het centrum een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De

onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het centrum bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

Beleid op het vlak van de dienstverlening Het centrum ontwikkelt de kwaliteit van de dienstverlening systematisch en samenhangend en heeft aandacht voor de doelmatigheid en de continuïteit. De doelgerichtheid en doeltreffendheid waarmee acties worden opgezet voor versterking van het schoolteam en handelingsgerichte diagnostiek, is nog een aandachtspunt met het oog op een latere evaluatie van de resultaten en effecten. Het centrum geeft de dienstverlening en de professionalisering samenhangend vorm aan de hand van maatregelen en afspraken op centrumoverstijgend niveau, centrumniveau, teamniveau en individueel niveau. Het kan de samenhang in de veelheid aan informatie transparanter maken en alerter zijn voor de mate waarin de medewerkers hier op een coherente manier mee aan de slag gaan. Het heeft meerdere medewerkers aangewezen voor interne kwaliteitszorg en voorziet een link tussen het organisatieniveau en de concrete uitvoering bij de teams.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit Het centrum evalueert relevante aspecten van de centrumwerking systematisch via de jaarlijkse denkdag en de kwaliteitskringen. De cyclische evaluatie is in het systeem voorzien, is zichtbaar voor handelingsgerichte diagnostiek en staat gepland voor multidisciplinair handelen. Het centrum heeft aandacht voor de evaluatie van de kwaliteit van de dienstverlening, maar dit proces kan nog doelgerichter verlopen.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit Het centrum evalueert zijn kwaliteit beperkt doelgericht en laat kansen liggen om de onderbouwing van resultaten en effecten bij leerlingen en van de professionele samenwerking met scholen zichtbaar te maken. Zo komt de betrouwbaarheid van sommige evaluaties in het gedrang. Het is een werkpunt om gericht kwalitatieve en kwantitatieve bronnen te kiezen, met het oog op het bereiken van resultaten en effecten voor de verschillende kernprocessen, in het bijzonder de versterking van het schoolteam. Het centrum laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij zijn evaluaties, onder andere de bespreking van de samenwerkingsafspraken kan hiervoor beter benut worden.

Borgen en bijsturen Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten. Het heeft een systeem om de informatie ter ondersteuning van een kwaliteitsvolle werking structureel te bewaren en te verspreiden. De opvolging van een consequente en volgehouden implementatie van de richtlijnen is een aandachtspunt en vereist ondersteuning op maat van de verschillende teams. Het centrum ontwikkelt systematisch verbeteracties voor zijn werkpunten, maar kan nog groeien in zijn doelgerichtheid.

3 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

3.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

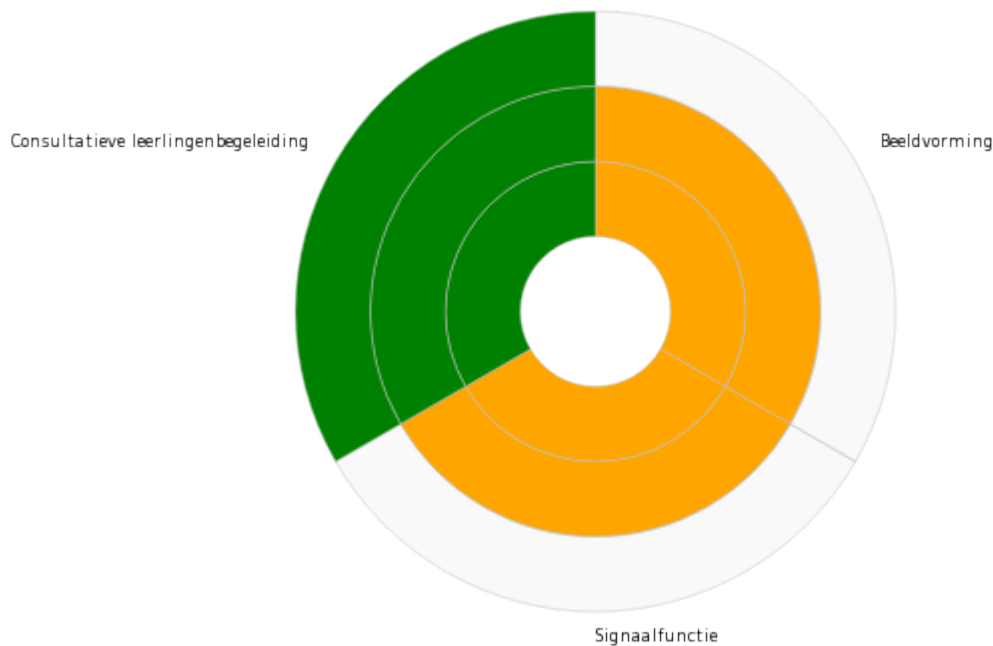

Handelingsgerichte diagnostiek

Handelingsgerichte diagnostiek

De medewerkers doorlopen een handelingsgericht diagnostisch traject cyclisch en flexibel en handelen volgens de Prodia-protocollen. Het centrum laat kansen liggen om nog consequenter te handelen volgens de doelstelling van een bepaalde fase, in overeenstemming met de richtlijnen van het centrum over de samenhang tussen HGD en ICF. Ze hebben doorgaans aandacht voor de noden en sterktes van de leerling. Het is een verbeterpunt om die noden nadrukkelijker te beantwoorden vanuit de wisselwerking tussen de leerling en zijn leeromgeving en de sterktes van de leerling en de leraar hiervoor als hefboom te gebruiken. Het diagnostisch traject biedt doorgaans een antwoord op specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling. Het centrum laat nog kansen liggen om consequent de ondersteuningsbehoeften van ouders en leraren te concretiseren en een vervolgtraject hierop af te stemmen.

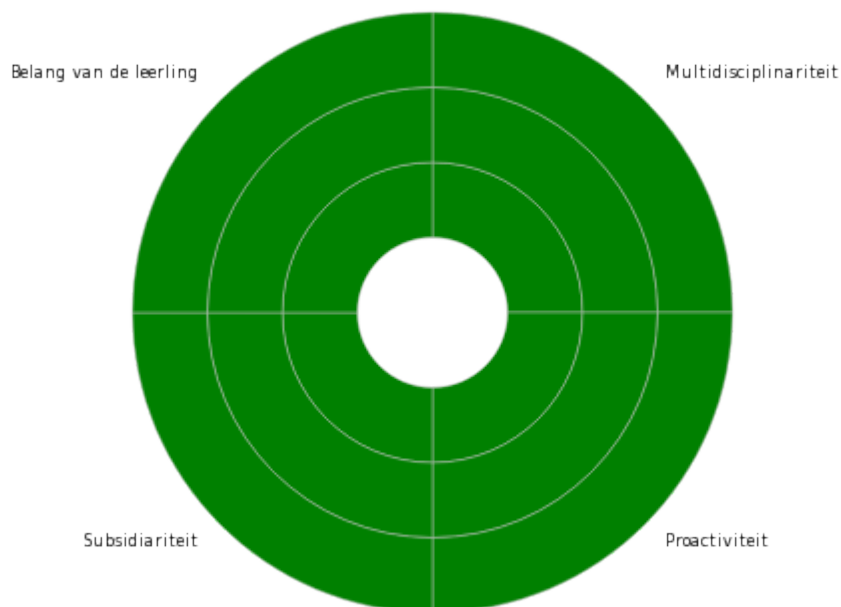
3.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

- Beeldvorming** De medewerkers kennen vanuit hun vraaggestuurde begeleiding de context en de leerlingenpopulatie van de scholen die zij begeleiden. Ze hebben daardoor een globaal zicht op de mogelijkheden en ondersteuningsnoden van het schoolteam binnen de vier begeleidingsdomeinen. Het centrum is pas gestart met het uitdenken van een werkwijze om systematisch relevante gegevens te verzamelen en te gebruiken met het oog op een objectieve beeldvorming van de leerlingenbegeleiding. Daardoor is de beeldvorming nog te weinig breed, accuraat, actueel, overzichtelijk of toegankelijk en laten medewerkers nog kansen liggen om de leerlingenbegeleiding te versterken, op maat van de leerlingen en het schoolteam.
- Signaalfunctie** De medewerkers signaleren noden aan de school met betrekking tot de schoolpopulatie of knelpunten in de leerlingenbegeleiding, maar doen dat weinig consequent en doelgericht. Ze signaleren doorgaans noden op basis van herhaalde individuele zorgvragen. Het is een werkpunt om gericht data te verzamelen met het oog op een doeltreffende bijdrage aan de uitbouw van een krachtige leeromgeving, het verminderen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren. Daardoor laten de medewerkers kansen liggen om de brede basiszorg te versterken.

Consultatieve leerlingenbegeleiding De medewerkers ondersteunen het schoolteam bij de aanpak van problemen bij individuele leerlingen of bij een groep van leerlingen. Ze nemen de consultatieve leerlingenbegeleiding doorgaans op naar aanleiding van een vraag van de school en kunnen hierin nog meer initiatief tonen. De medewerkers versterken de leerlingenbegeleiders bij de invulling en uitvoering van de verhoogde zorg op de vier begeleidingsdomeinen. Het is nog een groeikans om de onderwijspraktijk te versterken in interactie met en op maat van de leraren met als doel de drempels in de leeromgeving aan te pakken.

3.3 De werkingsprincipes

Multidisciplinariteit De medewerkers respecteren een multidisciplinaire aanpak. Ze organiseren met alle disciplines gestructureerd multidisciplinair teamoverleg op basis van transparante criteria, hanteren een afgesproken referentiekader en nemen de conclusies van het overleg op in het dossier. Het is een groeikans om als multidisciplinair team te waken over een voldoende brede beeldvorming tijdens handelingsgerichte diagnostiek en het versterken van het schoolteam. Ze starten voor elke leerling in begeleiding een multidisciplinair dossier op. De medewerkers registreren daarin zowel de gegevens van de vraag- als aanbodgestuurde begeleiding en houden het dossier up-to-date.

Proactiviteit	De medewerkers zetten vanuit individuele begeleiding in op het detecteren van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren voor de vier begeleidingsdomeinen. Ze zijn alert voor de signalen van leerlingen en ouders. Vanuit hun expertise hebben de medewerkers een gedeeltelijk zicht op de begeleidingsbehoeften van de schoolpopulatie en gaan ze daarover in dialoog met de school tijdens het gestructureerd overleg. Daardoor voorkomen de medewerkers problemen in het functioneren van leerlingen, leveren ze een positieve en doeltreffende bijdrage aan hun ontwikkeling en welbevinden en streven ze naar een daling van de individuele zorgvragen. Het is een groeikans om de leeromgeving krachtiger te maken vooraleer er zorgvragen ontstaan.
Subsidiariteit	De medewerkers werken aanvullend ten aanzien van de school en de ouders. Ze handelen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de leerlingenbegeleiding. Ze gaan in op vragen van leerlingen en ouders en nemen indien nodig de begeleiding op. De medewerkers kunnen nog groeien in de keuze voor de minst ingrijpende maatregel.
Belang van de leerling	De medewerkers stellen in hun werking het belang van de leerling centraal. Ze treden op als vertrouwenspersoon voor de leerling en bewaken systematisch hun onafhankelijke positie ten aanzien van de school en de externe hulpverlening. Tijdens het hulpverleningstraject respecteren de medewerkers consequent de rechtspositie van de minderjarige in de hulpverlening.

4 **Respecteert het centrum de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

5 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

5.1 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

- Beleid op het vlak van de dienstverlening ●
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit ●
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit ◆
- Borgen en bijsturen ●

5.2 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

5.2.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

- Handelingsgerichte diagnostiek ◆

5.2.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

- Beeldvorming ◆
- Signaalfunctie ◆
- Consultatieve leerlingenbegeleiding ●

5.2.3 De werkingsprincipes

- Multidisciplinariteit ●
- Proactiviteit ●
- Subsidiariteit ●
- Belang van de leerling ●

6 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het centrum een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het centrum:

- De kwaliteit borgen van de werkingsprincipes.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen.